

Informatienota

Onderwerp : Papierloos werken door raad
Reg.nummer : 2012/265817
Auteur : Verda Sogut (projectleider, VSogut@haarlem.nl) en Daphne Taets van Amerongen-Ingram (dtaets@haarlem.nl)
Van : Namens de projectgroep, Ben Nijman (griffier)
Datum : 2 juli 2012

1. Inleiding

Vanuit gemeente Haarlem heeft de projectgroep BIS de opdracht het Bestuurlijke informatie systeem (BIS) te vernieuwen om daarmee de Haarlemse burgers eenvoudiger en gebruiksvriendelijker van informatie te voorzien. Het nieuwe BIS zal naar verwachting in februari 2013 operationeel zijn. Daarnaast is de projectgroep op dit moment bezig om de processen rondom de bestuurlijke informatie te optimaliseren en te digitaliseren. Hier zijn belangrijke voordelen op het punt van efficiency en betrouwbaarheid te realiseren. Tevens sluit dit aan bij hetgeen hierover in het werkplan gemeenteraad en griffie 2012 staat vermeld en naar aanleiding daarvan is afgesproken in de commissie bestuur van 2 februari j.l. Dit betekent ook op de toekomstvisie van de gemeente Haarlem gericht, dat overgegaan wordt op volledig digitaal werken binnen de organisatie en daarmee gepaard gaand papierloos vergaderen voor de raad. Digitaal werken en daarmee papierloos vergaderen levert, naast de al eerder genoemden, vele voordelen op. Papierloos vergaderen leidt, zoals meerdere business cases van gemeenten die reeds papierloos vergaderen aantonen, tot kostenreductie in repro- en bezorgingskosten. Papierloos werken sluit ook aan bij duurzaam werken, hetgeen de gemeente Haarlem hoog in het vaandel heeft staan. Daarom zal met ingang van de nieuwe raadsperiode de raad geheel papierloos werken. Om de overgang naar papierloos werken zo soepel mogelijk te laten verlopen en hier ervaringen mee op te doen, wordt ook in deze raadsperiode papierloos werken mogelijk gemaakt, in de verwachting dat dit al in 2013 zal leiden tot een nagenoeg papierloze raad. In deze nota wordt hiervoor het beoogde proces beschreven.

2. Beoogd resultaat

De projectgroep wil, zodra het nieuwe BIS operationeel is, gedurende een periode van enkele maanden een pilot houden met papierloos werken/vergaderen waaraan een aantal raadsleden, een wethouder en een griffiemedewerker deelnemen. Ervaringen uit deze pilot worden gebruikt ter evaluatie op basis waarvan zo nodig aanpassingen kunnen plaatsvinden om het papierloos werken zo optimaal mogelijk te laten verlopen. De pilot zal uitgevoerd worden met de huidige tablet pc's die voor de raad zijn aangeschaft. Deze zijn in 2010 ook met dit doel geselecteerd. Naast de apparatuur die vanuit de gemeente Haarlem is aangeschaft voor de raadsleden, heeft een aantal raadsleden gekozen voor het aanschaffen van eigen apparatuur. Een aantal raadsleden met eigen aangeschafte apparaten, anders dan de laptops die door de gemeente Haarlem zijn aangeschaft, zullen deelnemen aan de pilot. Op deze manier kan ook ervaring worden opgedaan met verschillende apparaten waarmee raadsleden werken, zodat ook inzichtelijk wordt met welke apparaten het prettig is papierloos te vergaderen. De raadsleden die niet deelnemen aan de pilot, wordt wel de mogelijkheid geboden deel te nemen aan de trainingen die vooraf gaan aan de pilot 'papierloos vergaderen'. De trainingen zijn er op gericht het papierloos vergaderen middels de apparaten inzichtelijk te maken. Zo wordt ook mogelijk gemaakt dat raadsleden die niet deelnemen aan de pilot toch ervaringen kunnen

opdoen met papierloos werken en tijdens de pilot periode papierloos aan de slag kunnen. Dit zal vanuit de griffie ondersteund worden.

Uitgangspunt is dat de gebruikers op een eenvoudige en betrouwbare wijze over de digitale vergaderstukken kunnen beschikken, zowel thuis als in de raadszaal. Zij moeten -net als nu op papier- een complete vergaderset, maar ook delen daarvan, kunnen binnenhalen en die op eenvoudige wijze kunnen lezen, doorbladeren en voorzien van aantekeningen. Dit moet ook tijdens vergaderingen mogelijk zijn, zelfs zonder internetverbinding. Ook voor de griffie moet het te gebruiken systeem zeker niet meer werk opleveren als op papier. Via een “druk op de knop” moeten de vergadersets klaar worden gezet voor raadsleden, inclusief aanvullingen/wijzigingen achteraf.

Voor het merendeel van de huidige raadsleden zijn in het begin van de raadsperiode tablet pc's aangeschaft om hen te voorzien in de mogelijkheid tot thuis- en digitaal werken. Met deze apparatuur is het mogelijk om papierloos te vergaderen via een web based oplossing. Papierloos vergaderen via de web based oplossing gebeurt op basis van het BIS dat burgers ook gebruiken (eventueel met inloggen, zodat men ook bij geheime stukken kan of stukken die niet voor breder publiek bestemd zijn.) Documenten worden op de laptop zelf opgeslagen, waarna via een speciaal pdf programma dat op de pc/laptop dient te staan de pdf's voorzien kunnen worden van notities, markeringen etc. Het onderling verzenden van notities is mogelijk en verloopt via de standaard mail.

3. Argumenten

Ieder raadslid ontvangt jaarlijks enkele tienduizenden gekopieerde bladzijden door de bus. Voor alle raads- en commissieleden gaat het dan om zo'n paar miljoen bladzijden. Naast het samenstellen, kopiëren en verzendklaar maken moeten al deze papieren bij de raadsleden worden bezorgd. Dit doet een groot beslag op mensen en materialen en dus op geld. Bovendien is het produceren en distribueren er van nadelig voor het milieu in de vorm van papier, inkt/toner en energieverbruik (voor printen en bezorgen).

4. Kanttekeningen

- De verwachting van de gebruiker kan een probleem zijn bij de invoering. Digitaal werken of vergaderen is heel anders dan werken vanaf papier. Gewenning vraagt tijd. Volgens ervaringsdeskundigen zo'n zes maanden. Mogelijk heeft het in het begin ook invloed op de vergadersnelheid.
- Goede instructie, (technische) ondersteuning en onder alle omstandigheden goed functioneren van apparatuur zijn noodzakelijk voor behoud van draagvlak voor papierloos vergaderen.
- Waar geen (of onvoldoende capaciteit) draadloos netwerk (WiFi) beschikbaar is kunnen geen bestanden of berichten worden opgehaald of verzonden. Er dient dus te allen tijde (voldoende) WiFi beschikbaar te zijn.
- Papierloos werken betekent dat naast raadsleden ook voor schaduwraadsleden en fractieassistenten de juiste apparatuur beschikbaar dient te zijn om dit te kunnen ondersteunen en zelf papierloos te vergaderen. Gezien de stand van de fractiebudgetten lijkt een goede optie dat de apparatuur voor schaduwraadsleden en fractieassistenten uit deze budgetten worden bekostigd.

5. Inverdieneffecten

De inverdieneffecten van het digitaal werken en digitale archivering zijn:

- Minder papiergebruik.
- Minder kantoor- en archiefruimte, beperking zoektijden en beperking fysieke transportactiviteiten.
- Minder tijd nodig voor samenstellen papieren vergadersets.
- Snelle en flexibele toegang voor raadsleden tot achterliggende informatie.
- Integrale invoering van papierloos drukt de kopieerkosten van bestuurlijke stukken tot vrijwel 0.
- Geen postbezorging.
- E-mail en internet geïntegreerd.
- Hogere kwaliteit van het proces en betrouwbaarder procesgang.
- Een ander positief neveneffect is de positieve bijdrage aan duurzaamheid. Met het produceren en bezorgen van de bestuurlijke stukken zijn veel grondstoffen en energie gemoeid.

6. Uitvoering

Hieronder wordt een korte, globale planning geschetst van boven omschreven proces:

- Nieuwe BIS operationeel in februari 2013
- December 2012 t/m februari 2013 pilot groep samenstellen en apparatuur gereed maken voor papierloos vergaderen
- Pilot starten maart 2013 inclusief trainingen ‘papierloos vergaderen’ vooraf ter ondersteuning van de pilot en andere geïnteresseerde raadsleden
- Evaluatie zomer 2013 + aan de slag met eventuele verbeterpunten n.a.v. evaluatie. Tevens beslissing over de apparatuur cq vergoeding voor zelf aan te schaffen apparatuur voor de nieuwe raadsperiode
- Na de zomer 2013 overgaan op papierloos vergaderen voor huidige raad, voor hen die willen
- 2014: geheel papierloze raad

